

Universitätsbibliothek Paderborn

**Doctor Mellifluus S. Bernardus Magnæ Matris Cultor
Eximus, Et Ex Ordine Sancti Benedicti Sacellanus
Quartus. Sive Ea quæ Doctor mellifluus de laudibus
Virginis Matris scripsit in gratiam magnæ ...**

Bernardus <Claraevallensis>

Nevhvsii, MDCLXXV.

Caput X. De tertio Folio Vitis, id est, III. Verbo Christi in Cruce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37156

semetipso naturaliter producit flores, & absque omni humanæ diligentiae adjutorio. Putasne jam tibi videris advertere quis nam ille sit campus, nec sulcatus vomere, nec defossus sarculo, nec fimo impinguatus, nec manu hominis seminatus: venustus tamen nihilominus nobili illo flore, super quem constat re quievisse Spiritum Domini? Ecce, inquit Gen. 27. *odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit Dominus.* Necdum speciem suam ille flos agri induerat, & jam dabat odorem suum, quando eum, ut hoc præ gaudio exclamaret, prælensisit Spiritu, corpore marcens sanctus & senex Patriarcha caligans visu, sed odoratu sagax. Non se proinde debuit florem thalami protestari, qui flos est perpetuò vigens: sed neque item horti, ne humano vide retur opere generatus. Pulchre autem & convenientissimè *flos campisum*, ait, qui & absque humana industria prodiit; & semel prodeunti nulla est deinceps dominata corruptio, ut sermo im pleatur quem dixit Psalm. 15. *Non dabis sanctum tuum videre corruptionem.*

EX TOMO V.

Ex Tractatu de PASSIONE DOMINI.

CAPUT X.

De tertio Folio Vitis, id est, III. Verbo Christi in Cruce.

Mulier ecce filius tuus, &c.

Præparemus nunc visum pariter & auditum cordis nostri ad videndum tertium folium Vitis nostræ, *Mulier*, inquit Ioan. 19. *ecce filius tuus. Ecce mater tua.* Verbum bonum & suave, verbum mirabile, magnum, continens piæ charitatis affectuum. Certè nos legimus Dominum Iesum, maximè cùm ad

æstatem proiectam accesserat, charissimæ Matri suæ familiariùs adhæsse: & cum ipsa frequentius convivatū esse, & præ cæteris mitiūs allocutum. Sed quantus in ipso fuerat circa matrem charitatis affectus jam corporaliter recessero, brevibus intimavit verbis: & ut crucis suæ taceam passionem, quanta circa beatam Matrem compassionem mutuâ credis affectum fuisse cor, cuius mitissimum tam valido doloris gladio transverberatum perfecit sciebat, adauxit vulnerum passionem materna compassio, quam contritissimo corde, manibus complosis, oculis lacrymarum torrente fluentibus, vultu contracto, voce querulâ, & rotis viribus cordis destituta, viriliter eum vidit sibi astare pendenti. Quotiens ipsam ad illa immitia verecundos putas oculos elevasse: si tamen eos aliquando inde deflexit, vel si præ nimio fluxu lacrymarum potuit intueri. Quotiens ipsam propter verecundiam vitginalem, pariter & immensitatem doloris stantem ut æstimo, capite cooperito ingemuisse putas lugendo filium, & dicendo fili mi Iesu, Iesu fili mi. Quis mihi det, ut tecum & propter te moriar, fili mi dulcis Iesu? quotiens ipsam præ immensitate doloris credis potuisse deficere, à qub ipsum summè miror etiam mortuam non fuisse. Moriebatur vivens, vivendo ferens dolorem morte crudeliorem, sed ne moriendo deficeret, à filio pro ipsa mortalitate confortata est. Confortata est intrinsecus, exterius verò & verbis & factis piè consolata. Quomodo stabat juxta crucem Iesu mater ejus? Verè juxta cruncem stabant, quia cruncem filij præ cæteris mater majore cum dolore ferebat, stabant & aliæ, sed proxima hæc.

Cum ergo vidisset Iesus matrem & discipulum stantem quem diligebat, dicit matris suæ: Mulier ecce filius tuus. Ad discipulum ait: Ecce mater tua. ac si diceret Ioan. 19. Tu me filio corporaliter privaris, unde tibi amicum præ cunctis dilectum in filium do, cuius præsentia interim dum absens, consoleris. Tu verò me patre spoliaris.

Spolaris, unde hanc matrem mihi charissimam tibi in matrem do. Conserve jura mutuæ charitatis ad invicem, tu istum filium, tu istam matrem habendo. O quām munificus factus es in nuptijs tuis Rex & sponse, bone Iesu. Quām largè quæ habuisti, omnia tradidisti! Ecce ipsis crucifixoribus tuis orationis affectum, latroni paradisum, matri filium, filio matrem, mortuis vitam, manibus Patris animam tuam, toti mundo signa potentiae tuæ contulisti, pro redimendo servo, non ex parte, sed totum sanguinem ex multis & largis foraminibus effudisti, proditori tuo reatus sui pñiam, terræ corpus non corruptendum, sed ad tempus reddidisti.

Sed moveret me quod cùm dixisset: *Mulier ecce filius tuus, subjunxit, Ecce mater tua,* cùm utique etiam, si hoc non subjunxit, necessarium fuisset, eam esse matrem illius, qui in filium sibi datus erat. Sed hoc mutuæ charitatis affectum mihi commendare videtur. Sunt enim nonnulli, qui ab omnibus amari volunt, sed nullos affectu mutuo complectuntur. Nolunt ut eorum labores, & dolores alleventur, & cùm ferantur à pluribus, ipsis nullius onera volunt portare, &c. Non hoc enim Christus docuit aut fecit: portavit enim onera tua, invitans te, ut & tu onera portes illius, id est, ut passiones illius imiteris. Christus enim paclus est, relinquens nobis exemplum, ut sequamur vestigia ejus, *i. Petr. 2.* Hoc & docuit cùm matrem discipulo & matri discipulum mutuo commendavit: nimirum nolens ut charitas spiritualis ex una parte frigida remaneret: Sed ut simul dormientes, id est in vera & pura charitate simul quiescentes mutuo calefiant, id est, alter ab altero ad charitatis exercitia mutuo accendantur, hoc enim est efficax signum veræ & puræ charitatis, quod hi, qui spirituali dilectione spiritualiter connechtuntur per puram charitatem, ad exercitia spiritualia alterutrum accendent, ut devotius orare, sèpiùs genuflectere, frequentius

quentius disciplinam corporalem suscipere liceat, præcipue
cùm nec invideat, imò ut congaudeat amans quisque, si tertius
vel quartus, vel plures ad charitatem illius quem amant, se ad-
jungant, dummodo tales sint, quorum familiaritas non sit su-
specta, & in his omnibus, & in his similibus charitatis fervore
perseverantiam conservant. Non enim bonum videtur habuisse
fontem rivos charitatis aliquando decrecens. Amemus ergo
& nos invicem, & amoris efficaciam operibus approbemus,
quia talis charitas ex Deo est, quæ finis est præcepti & quæ le-
gem implet.

CAPUT XVII.

De flore humilitatis, qui est Viola.

§. 67. & 68. Tom. 5. pag. 113.

Bonus profectò flos est viola, qui florem cœlestem Verbum
æterni patris in uterum terreni floris beatissimæ Virginis
mirificâ dulcedine sui odoris attraxit, ipsâ attestante, quæ ait
*Luc. 1. Exultavit Spiritus meus in Deo salutari meo, qui a respexit hu-
militatem ancillæ sue. Quid dicis? Nunquid non alios flores ha-
bes? Habeo inquam. Tota enim florea, nullius floris expers,
quia nullâ virtute careo, cùm tota speciosa sim, & macula non
sit in me. Habeo lilyum castitatis, quia prima votum conser-
vandæ virginitatis vovi Domino. Habeo rosam charitatis. Quia
si non usque adeo dilexissem Dominum, unde mihi tanta fidu-
cia, unde tanta audacia, ut novum aliquid puella tenera & ve-
recunda, & adhuc sub parentum jure & præceptis legis consti-
tuta inchoarem? Sed ut verum fatear, audacem faciebat amor,
coegit rosa ardens, servilem timorem devorans, ut facerem no-
vum votum, & singulare lilyum, ut possem quandoque dicere
dilecto meo: candida sum & rubicunda, sicut & tu candidus &
rubicundus.*